

Dosarul nr. 2r-150/22

2-19002915-01-2r-04032022

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Cantemir, Judecător – V. Bogomolova

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul, Judecători – G. Vavrin, I. Dănăilă, T. Berdilă

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de Panea Nicolae,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de SRL ”Orhdonc” către
Panea Nicolae cu privire la încasarea prejudiciului cauzat,
împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 07 februarie 2022, prin care a fost restituit
apelul declarat de Panea Nicolae, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir,
din 26 august 2021,

c o n s t a t ă :

La 18 februarie 2019, SRL ”Orhdonc”, prin intermediul avocatului Dumneanu Radu, a depus cerere de chemare în judecată către Panea Nicolae, cu privire la încasarea sumei de 463 034 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma accidentului rutier și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 34 012 lei pentru asistență juridică și achitarea taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, din 26 august 2021, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Orhdonc”.

S-a încasat de la Panea Nicolae în beneficiul SRL ”Orhdonc” prejudiciul material în sumă de 463 034 lei.

S-au încasat de la Panea Nicolae în beneficiul SRL ”Orhdonc” cheltuielile de judecată în sumă de 13 892 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

La 28 septembrie 2021, Panea Nicolae a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, din 26 august 2021, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 07 februarie 2022, apelul declarat de Panea Nicolae, a fost restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

La 24 februarie 2022, prin intermediul serviciului poștal, Panea Nicolae a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 07 februarie 2022, solicitând casarea integrală a acesteia.

În motivarea cererii de recurs, Panea Nicolae a menționat că instanța de apel a examinat superficial cauza.

Astfel, recurentul a menționat că la ședința de judecată din 24 martie 2021, împreună cu reprezentantul său, au anunțat instanța de fond despre faptul că nu vor fi prezenți la pronunțarea hotărârii, fixată pentru 07 aprilie 2021, însă deliberarea a fost amânată, iar la 12 mai 2021, examinarea cauzei a fost reluată.

Mai mult ca atât, recurentul a menționat că, despre ședințele de judecată ulterioare, s-a informat personal, ceea ce constituie o gravă încălcare de procedură.

În concluzie, Panea Nicolae a remarcat faptul că neprezența sa la ședințele de judecată numite după data de 07 aprilie 2021, nu-i poate fi imputată, iar neinformarea părților despre ședințele de judecată, constituie o eroare procedurală.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea Curții de Apel Cahul din 07 februarie 2022 privind restituirea cererii de apel, a fost recepționată de către Panea Nicolae la 18 februarie 2022. (f.d.214 vol.III)

Astfel, Colegiul constată că recursul, depus de Panea Nicolae la 24 februarie 2022 (f.d.220, vol. III), este în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și normele legale aplicabile la caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Panea Nicolae, urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, Panea Nicolae contestă încheierea Curții de Apel Cahul din 07 februarie 2022, prin care, apelul declarat împotriva hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Cantemir, din 26 august 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de SRL "Orhdonc" către Panea Nicolae cu privire la încasarea prejudiciului cauzat, a fost restituit în temeiul art. 369 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit căruia, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În cererea de recurs se face referire la faptul că instanța de apel nu a ținut cont de omisiunile procedurale ale primei instanțe, legate de neinformarea corespunzătoare despre ședințele de judecată după data de 07 aprilie 2021.

În privința acestui aspect, instanța de recurs menționează că, potrivit materialelor cauzei, Panea Nicolae a participat la examinarea cauzei în fond, depunând explicații pe marginea acțiunii înaintate de SRL "Orhdonc", iar pentru ședințele de judecată urmate după data de 07 aprilie 2021, toți participanții au fost citați legal, prin scrisori cu aviz de recepție. (f.d.80-87, 102-109, 111-131, vol.III)

Totodată, conform art.102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, instanța de recurs reține că circumstanțele cu privire la citarea legală a participanților la proces de către prima instanță, au fost elucidate de către instanța de apel, iar încălcarea procedurii în acest sens nu a fost constatată.

În continuare, potrivit art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În aceeași ordine de idei, este de menționat că Legea indică expres o modalitate de calcul a acestui termen și modul de atac, acesta fiind de 30 zile de la pronunțarea hotărârii, instanța de apel nefiind în drept de a deroga de la aceste prevederi.

Suplimentar, instanța de recurs menționează că potrivit art.362 alin.(2) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 din Codul de procedură civilă.

Potrivit prevederilor art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

La caz, deși ultima zi pentru declararea apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, din 26 august 2021, a fost 27 septembrie 2021 (zi de luni), cererea de apel depusă de Panea Nicolae datează din 28 septembrie 2021, fără solicitarea repunerii în termen și fără prezentarea probelor cu privire la imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul stabilit de lege.

Astfel, luând în considerație că persoana interesată nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen și că cererea de apel a fost depusă fără a fi solicitată repunerea în termen, instanța de recurs constată că încheierea Curții de Apel Cahul din 07 februarie 2022 este una întemeiată.

În context, instanța de recurs consideră că este afectat principiul disponibilității recurentului de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care, copia de dispozitivului hotărârii

Judecătoria Cahul, sediul Cantemir, din 26 august 2021, a fost recepționată de Panea Nicolae la 10 septembrie 2021 și, respectiv, de reprezentantul acestuia, avocatul Duluța Petru, la 13 septembrie 2021, conform avizelor de recepție (f.d.149, 151, vol.III), iar ținând cont de prevederile art.56 alin.(3) din Codul de procedură civilă, apelul urma a fi declarat până la 27 septembrie 2021.

Mai mult, Colegiul civil reține că, art. 113 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul mai reține că, de rând cu stabilirea anumitor drepturi, legislația procedurală instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei vizibilități de existență a unei stări de fapt. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art.10 alin.(1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par.(1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art.6 par.(1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Colegiul civil mai menționează că prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza Melnic vs RM (Hotărârea din 14.11.2006), Ciachir vs RM (Hotărârea din 15.01.2008), Popov vs RM (Hotărârea din 02.12.2005), Ponomaryov vs Ucraina (Hotărârea din 03.04.2008), Van Harn vs Germany (Hotărârea din 11.09.2007)), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Din această perspectivă, Colegiul civil susține poziția instanței de apel și consideră neîntemeiat recursul declarat de Panea Nicolae, actul de discreție al instanței de apel, atacat cu recurs, urmând a fi menținut.

În temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Panea Nicolae.

Se menține încheierea Curții de Apel Cahul din 07 februarie 2022, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, depusă de SRL ”Orhdonc” către Panea Nicolae cu privire la încasarea prejudiciului cauzat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas